

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det europæiske system af integrerede statistikker for social beskyttelse (ESSPROS)

KOM(2006) 11 endelig — 2006/0004 (COD)

(2006/C 309/17)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 10. februar 2006 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkeds-mæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, som udpegede Sylvia Sciberras til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 1. juni 2006.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 428. plenarforsamling den 5.-6. juli 2006, mødet den 5. juli, følgende udtalelse med 162 stemmer for og 5 hverken for eller imod:

1. Henstillinger

1.1 EØSU påpeger, at det vil styrke Lissabon-strategiens sociale dimension, hvis medlemsstaterne gennem den nye ramme giver målet om at modernisere og forbedre den sociale beskyttelse større politisk vægt. Den sociale dimension er af afgørende betydning for at tackle udfordringerne fra globaliseringen og den aldrende befolkning. Lissabon-strategiens forskellige målsætninger, nemlig bæredygtig økonomisk vækst, flere og bedre jobs og større social samhørighed, skal støttes og fastholdes i lige høj grad ⁽¹⁾.

1.2 EØSU mener, at det europæiske system af integrerede statistikker (ESSPROS) er afgørende for den åbne koordinationsmetode for social integration og pensioner.

1.3 Der er behov for en analytisk tilgang baseret på pålidelige og sammenlignelige indikatorer. Kun på den måde kan der dannes et troværdigt billede af de eventuelle fremskridt, der bliver gjort, mod opfyldelse af målene. EØSU mener, at der i tillæg til harmoniseringen af de statistiske data er behov for at udvikle kvalitative indikatorer.

1.4 Det kan være vanskeligt for en medlemsstat at finansiere indsamlingen af de nødvendige statistiske oplysninger. Medlemsstaternes muligheder for at indsamle oplysninger bør derfor tages med i overvejelserne. Endvidere bør de udgifter, som medlemsstaterne har ved gennemførelsen af en sådan ikke-finansieret opgave, også selv om de er begrænsede, beregnes på forhånd. EØSU bifalder, at Kommissionen planlægger at yde finansiel støtte til medlemsstaterne, når det drejer sig om at videreudvikle eksisterende systemer.

1.5 Det er også vigtigt, at ikke-økonomiske kriterier, baseret på menneskelige behov, så som adgang, kvalitet og inddragelse, afspejles i valget af indikatorer ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EØSU's udtalelse af 20. april 2006 om meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Man arbejder bedre, når man samarbejder: En ny ramme for den åbne koordinationsmetode for politikkerne vedrørende social sikring og social integration i EU. Ordfører: Jan Olsson. (EUT C 185 af 8.8.2006).

⁽²⁾ Se fodnote 1.

1.6 Omhyggelig udarbejdelse af statistikker er også vigtig for, at medlemsstaternes regeringer kan tilpasse deres nuværende sociale sikringssystemer til de behov, der findes i deres respektive samfund, og tage fat på behovene hos de dele af samfundet, der ikke er omfattet af de nuværende sociale beskyttelsessystemer.

1.7 Det medvirker også til at fastlægge og øge bevidstheden om programmer rettet mod sårbare og udstødte sociale grupper med særligt sigte på at udrydde fattigdom blandt børn.

1.8 I de seneste år har samordningen af politikken på området for social beskyttelse i alle medlemsstater gjort store fremskridt. Målet med det foreslåede tiltag om at harmonisere data vedrørende EU-statistikker for social beskyttelse kan kun opfyldes på fællesskabsplan og ikke af medlemsstaterne individuelt.

1.9 Lissabon-strategiens resultater kan vurderes ved hjælp af indikatorer og ved at vurdere de økonomiske resultater og beskæftigelses- og vækstprogrammet. Der er behov for at sammenkæde disse indikatorer med indikatorerne for social beskyttelse. Dette giver det bedste grundlag for en bedømmelse af resultaterne af den samlede Lissabon-strategi.

2. Indledning

2.1 Opnåelse af Lissabon-strategiens mål forudsætter, at der foretages en analyse af den sociale beskyttelsesdimension, og de forskellige målsætninger og dele må gøres synlige og sammenlignelige. Et redskab, der kan anvendes til det formål, er Kommissionens ny ramme for den åbne koordinationsmetode for social beskyttelse. Som EØSU anførte i sin udtalelse om strategien for den åbne koordinationsmetode vedrørende social beskyttelse ⁽³⁾, er der behov for, at der fastlægges egentlige indikatorer for dette redskab.

⁽³⁾ EØSU's udtalelse af 20. april 2006 om meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Man arbejder bedre, når man samarbejder: En ny ramme for den åbne koordinationsmetode for politikkerne vedrørende social sikring og social integration i EU. Ordfører: Jan Olsson. (EUT C 185 af 8.8.2006).

2.2 I alle medlemsstater har de sociale sikringssystemer udviklet sig i overensstemmelse med landets historie og særlige forhold med det resultat, at systemerne ikke er ens i de forskellige lande.

2.3 Social beskyttelse omfatter alle offentlige og private foranstaltninger, der har til formål at afhjælpe den byrde, som bestemte risici eller behov, udgør for samfundet, hvad enten det drejer sig om husholdninger eller enkeltpersoner ⁽⁴⁾.

2.4 Der er sket en betydelig udvikling inden for social beskyttelse siden begyndelsen af 1990'erne, hvor der opstod forvirring i kølvandet på to henstillinger fra Rådet. Formålet med den første (92/442) var at opnå overensstemmelse mellem målene og politikken for social beskyttelse, og formålet med den anden (92/441) var at opstille fælles kriterier til sikring af tilstrækkelige ressourcer i alle EU-medlemsstaternes systemer ⁽⁵⁾.

2.5 Senere meddelelser om social beskyttelse har skubbet social beskyttelse højere op på den europæiske dagsorden og har på positiv vis bidraget til en fælles forståelse af social beskyttelse i Europa (de la Porte 1999 a) ⁽⁶⁾.

2.6 Dette skabte et behov for et effektivt sammenligningsgrundlag baseret på det (allerede eksisterende) samarbejde og på koordinering, der hovedsagelig består af en udveksling af synspunkter og anbefalinger på grundlag af bedste praksis.

2.7 Det mest følsomme emne var stadig fastlæggelsen af fælles indikatorer. Der var behov for at revidere de eksisterende systemer for sammenlignelige statistikker. Det var nødvendigt at analysere, hvad der kendetegner social udstødelse samt dens årsager og udvikling, og kvaliteten af data forbedredes.

2.8 Lissabon-strategiens resultater kan vurderes ved hjælp af indikatorer og ved at vurdere de økonomiske resultater og beskæftigelses- og vækstprogrammet. Der er behov for at sammenkæde disse indikatorer med indikatorerne for social beskyttelse. Dette giver det bedste grundlag for en bedømmelse af resultaterne af den samlede Lissabon-strategi.

3. Resumé af Kommissionens forslag

3.1 De sociale beskyttelsessystemer i EU er højt udviklede. Det er medlemsstaterne, der er ansvarlige for organisationen og finansieringen af systemerne.

3.2 Gennem EU-lovgivning til samordning af de nationale sociale sikkerhedssystemer er det EU's særlige opgave at sikre, at borgere **i alle medlemsstater og borgere**, der flytter fra et land til et andet, er beskyttede.

3.3 Det er derfor meget vigtigt, at der fastlægges en række fælles indikatorer, hvilket kræver, at medlemsstaterne forpligter sig til at udvikle nøgleredskaber som ESSPROS. Kommissionens forslag til et lovgrundlag for ESSPROS »vil forbedre aktualiteten, dækningen og sammenligneligheden af de data, der løbende indsamles«.

⁽⁴⁾ Social Benchmarking, Policy Making, Caroline de la Porte.

⁽⁵⁾ Definition fra ESSPROS MANUAL (1996).

⁽⁶⁾ Social Benchmarking, Policy Making, Caroline de la Porte.

3.4 På Det Europæiske Råd i oktober 2003 ⁽⁷⁾ nåede man til enighed om, at en fælles årsrapport om social integration og social beskyttelse skulle være det vigtigste rapporteringsredskab i forbindelse med strømliningen af den åbne koordinationsmetode ⁽⁸⁾.

3.5 Kommissionens meddelelse om *En ny ramme for den åbne koordinationsmetode for politikkerne vedrørende social sikring og social integration i EU* gjorde det helt klart, at der bør fastlægges en ny ramme, der sigter på at gøre den åbne koordinationsmetode til en mere kraftfuld og synlig proces ⁽⁹⁾.

3.6 I Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ESSPROS fremhæves den sociale dimensions betydning som en af grundpillerne i Lissabon-strategien.

3.7 Formålet med forordningen er at fastlægge en ramme for medlemsstaternes indsamling af data om social beskyttelse. Som det er nu, indsamles dataene under anvendelse af forskellige metoder og forskellige definitioner, hvilket gør det umuligt at sammenligne data. Den manglende sammenlignelighed gør dataene mindre brugbare i analysen af de sociale beskyttelsessystemer i EU.

3.8 Det bliver lettere at opnå formålet med Kommissionens forslag, hvis statistikkerne og analysen deraf udarbejdes på EU-niveau på grundlag af harmoniseret indsamling af data i de forskellige medlemsstater.

3.9 EØSU er enig i, at et lovgrundlag for ESSPROS vil medvirke til opfyldelsen af Lissabon-strategiens mål vedrørende konkurrencedygtighed, beskæftigelse og social integration og som følge deraf til at forbedre de sociale beskyttelsessystemer i de forskellige medlemsstater.

3.10 Behovet for sammenlignelige og pålidelige statistikker inden for socialpolitikken er endvidere en forudsætning for den åbne koordinationsmetode, som vil gøre arbejdet med social beskyttelse lettere ⁽¹⁰⁾.

3.11 De vigtigste elementer i Kommissionens forslag til forordning er:

- ESSPROS-basissystemet, som omfatter de finansielle strømme af udgifter og indtægter inden for social beskyttelse.
- Ud over basissystemet vil der blive tilføjet et modul om pensionsmodtagere og et modul om modtagere af sociale nettoydeler.

4. ESSPROS-metodologien

4.1 ESSPROS-metodologien blev udviklet i slutningen af 1970'erne, idet der var behov for et særligt instrument til statistisk overvågning af social beskyttelse i EU's medlemsstater ⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ Rådsmødet i Bruxelles den 16.-17. oktober 2003, Formandskabets konklusioner.

⁽⁸⁾ KOM(2006) 11 endelig 2006/2004 (COD).

⁽⁹⁾ KOM(2005) 706 endelig.

⁽¹⁰⁾ KOM(2003) 261 endelig.

⁽¹¹⁾ KOM(2003) 261 endelig.

4.2 ESSPROS-manualen fra 1996 fastlagde et meget detaljeret system for klassificering af sociale ydelser.

4.3 Den reviderede metodologi i ESSPROS-manualen øger fleksibiliteten, hvilket til en vis grad mangler i Eurostats udarbejdelse af statistikker.

4.4 En medvirkende faktor til den øgede fleksibilitet er introduktionen af et basissystem og moduler ⁽¹²⁾.

4.5 Basissystemet svarer til de standardoplysninger om udgifter og indtægter inden for social beskyttelse, som Eurostat hvert år offentliggør.

4.6 Modulerne indeholder supplerende statistiske oplysninger om bestemte aspekter af social beskyttelse. De områder, der indgår i modulerne, afhænger af Kommissionens og medlemsstaternes krav ⁽¹³⁾.

4.7 Selv om der i ESSPROS' formål indgår en omfattende beskrivelse af den sociale beskyttelse i EU's medlemsstater, omfatter ESSPROS-metodologien ikke statistiske oplysninger om vigtige områder som sundhedstjenester, boliger, fattigdom, social udstødelse og indvandring. Eurostat indsamler et betydeligt statistisk materiale for disse områder, og der sker en omfattende udveksling af oplysninger om social beskyttelse mellem EU-medlemsstater på grundlag af MISSOC ⁽¹⁴⁾. Imidlertid ville et lovgrundlag for ESSPROS sikre en mere omfattende og realistisk beskrivelse af den sociale beskyttelse i medlemsstaterne.

Bruxelles, den 5. juli 2006

5. Udviklingstendenser inden for social beskyttelse

5.1 Boliger

5.1.1 Tilgængeligheden af boliger til overkommelige priser er et område, der bør vurderes. Et ægte billede af tilgængeligheden af boliger til overkommelige priser kan kun fås via temmelig omfattende målinger.

5.1.2 Forhold som dette gør det endnu vigtigere at sammenholde sociale og økonomiske statistikker for medlemsstaterne til gavn for borgerne. Som advarsel bør der fastlægges indikatorer for bæredygtighed.

5.2 Pensioner

5.2.1 Mange medlemsstater fører statistikker på dette område.

5.2.2 Men målinger af forventede befolkningsændringer vanskeliggøres af, at det er svært at forudsige omfanget af indvandring. Det kan være vigtigt at inddrage omfanget af den forventede indvandring og den sandsynlige virkning for bæredygtigheden af offentligt finansierede pensionsfonde. Jo mere nøjagtige data om indvandringsstrømme, jo større bidrag kan statistikker yde til at træffe de rette beslutninger.

Anne-Marie SIGMUND

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽¹²⁾ ESSPROS Manual 1996.

⁽¹³⁾ ESSPROS Manual 1996.

⁽¹⁴⁾ MISSOC 2004 Manual.